

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **78048** (13) **U**
(51) МПК (2013.01)
C07D 251/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

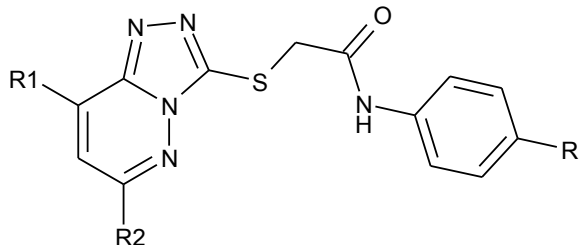
(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2012 08923 (22) Дата подання заявки: 19.07.2012 (24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 11.03.2013 (46) Публікація відомостей про видачу патенту: 11.03.2013, Бюл.№ 5	(72) Винахідник(и): Демченко Анатолій Михайлович (UA), Янченко Віктор Олександрович (UA), Георгіянц Вікторія Акіпівна (UA), Северіна Ганна Іванівна (UA), Гриневич Олександр Йосипович (UA) (73) Власник(и): ДЕРЖАВНА УСТАНОВА "ІНСТИТУТ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ТОКСИКОЛОГІЇ НАМН УКРАЇНИ", вул. Е. Потьє, 14, м. Київ, 03680 (UA), ДЕРЖАВНА УСТАНОВА "ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ БІОТЕХНОЛОГІЙ", вул. Донецька, 30, м. Київ, 03151 (UA)

(54) 6,8-ЗАМІЩЕНІ N-АРИЛ-2-([1,2,4]ТРИАЗОЛО[4,3-b]ПІРИДАЗИН-3-ІЛТІО)АЦЕТАМІДИ, ЩО ПРОЯВЛЯЮТЬ ПРОТИСУДОМНУ АКТИВНІСТЬ

(57) Реферат:

6,8-Заміщені N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-b]піридазин-3-ілтіо)ацетаміди,

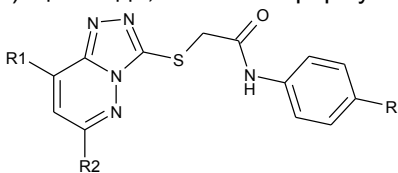
де R=Br, F, OCH₃, CH(CH₃)₂, SCHF₂;

R₁, R₂=CH₃, Ph.

що проявляють протисудомну активність.

UA 78048 U

Корисна модель належить до фармацевтичної хімії та медицини, а саме до фармакології засобів, зокрема одержання біологічно активних N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-b]піридазин-3-ілтіо)ацетаміди, загальної формули:

5 де R=Br, F, OCH₃, CH(CH₃)₂, SCHF₂;
R₁, R₂=CH₃, Ph.

які виявляють протисудомну активність, що дозволяє передбачити їх використання у практичній медицині, як протисудомні лікарські засоби, а саме для лікування епілепсії.

10 Відомо [1, 2], що епілепсія - захворювання, що виявляється нападаподібними розладами свідомості з руховими порушеннями - судомами. Ступінь вираженості цих ознак коливається від повного затьмарення свідомості до деякого оглушення або звуження і від загальних, генералізованих судом до автоматизованих (некерованих) рухів в окремій групі м'язів.

15 Відомий протисудомний препарат ламотриджин [3], який застосовують для лікування епілепсії, викликає потенціалзалежний блок натрієвих каналів пресинаптичних мембран нейронів у фазі повільної інактивації. Це приводить до зменшення виділення в синаптичну щілину медіаторів, в першу чергу глутамату (який грає ключову роль в розвитку епілептичного нападу). Після прийому всередину Ламотриджин швидко і повністю абсорбується з ЖКТ. Максимальна концентрація в плазмі досягається приблизно через 2,5 год. Виводиться препарат в основному у вигляді метаболіту і частково в незміненому вигляді (близько 8 %), переважно з сечею.

Ламотриджин викликає ряд побічних ефектів, серед яких порушення функції печінки, лейкопенія, лімфоаденопатія, тромбоцитопенія, ангіоневротичний набряк, синдром Стивенса-Джонсона, токсичний некроз шкіри.

25 В основу корисної моделі поставлена задача пошуку нових біологічно активних сполук, які виявляють протисудомну активність та здатні лікувати епілепсію.

Поставлена задача вирішується тим, що як нові біологічно активні сполуки запропоновані похідні N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-b]піридазин-3-ілтіо)ацетаміду.

30 В таблиці 1 наведені експериментальні дані протисудомної активності похідних N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-b]піридазин-3-ілтіо)ацетаміду. Вивчення активності заявлених сполук проводили на безпородних білих щурах вагою 180-220 г (по 6 тварин в кожній групі) на моделі аудіогенних судом.

35 Досліджувані речовини вводили внутрішньошлунково через зонд у вигляді тонкої водної суспензії, солюбілізованої твіном-80 за 30 хвилин у розрахунку 50,0 мг на 1 кг маси тіла. Тваринам контрольної групи вводили по 0,3 мл ізотонічний розчин натрію хлориду. Рівень протисудомної активності оцінювали за наведеними вище балами через 1, 2, 3 та 4 години. Протисудомну активність заявлених сполук порівнювали з активністю ламотриджину, який вводили аналогічно. Сполуки 7774, 7926 та 9197 (схема 1) мають переваги в пригніченні аудіогенних судом у порівнянні з прототипом - ламотриджином. А саме протисудомна активність сполук 7774, 7926, 9197 складає 2,3±0,29, 2,4±0,29, 2,3±0,27 балів відповідно, проти 2,6±0,34 у ламотриджину через 2 години, та 3,0±0,33, 3,1±0,34 та 2,7±0,31 балів відповідно, проти 3,3±0,38 у ламотриджину через 4 години.

40 В умовах експерименту заявлені сполуки виявили високу протисудомну активність (результати наведені в таблиці 1).

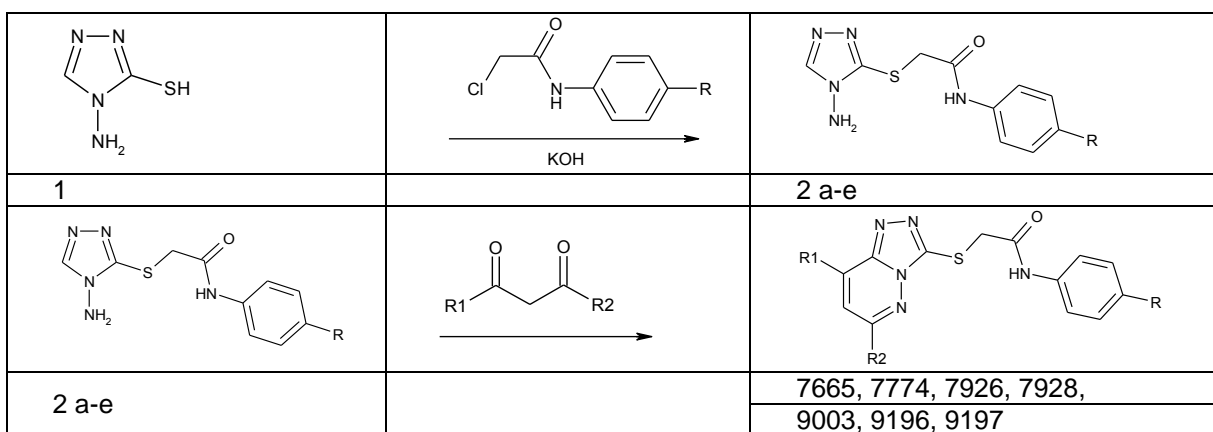
Таблиця 1

Протисудомна активність N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамідів, 3-аміно-(2,6-дихлорбензил)-6-метилтриазоло[4,3-*a*]піридазину (ламотриджин)

Сполука	Вихідні дані	Протисудомна активність через годин			
		1	2	3	4
		бали	бали	бали	бали
Контроль	3,7±0,35	3,7±0,35	2,7±0,28	3,7±0,38	3,7±0,41
7665	3,7±0,36	3,1±0,35	2,8±0,31	3,1±0,36	3,6±0,37
7774	3,7±0,33	2,6±0,27	2,3±0,29	2,6±0,29	3,0±0,33
7926	3,8±0,34	2,7±0,29	2,4±0,29	2,7±0,31	3,1±0,34
7928	3,8±0,33	3,5±0,34	2,7±0,33	2,6±0,33	2,8±0,32
9003	3,6±0,33	3,3±0,31	2,9±0,33	2,9±0,36	3,3±0,35
9196	3,8±0,31	3,4±0,31	3,1±0,31	2,9±0,34	3,3±0,41
9197	3,7±0,35	3,3±0,36	2,3±0,27	2,7±0,29	2,7±0,31
ламотриджин	3,7±0,36	2,7±0,28	2,6±0,34	2,5±0,37	3,3±0,38

Заявлені похідні N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамідів отримують із середніми виходами при використанні відомих синтетичних підходів в декілька стадій (схема 1).

5 Схема 1

де 2a R=Br; 2b R=F; 2c R=OCH₃; 2d R=CH(CH₃)₂; 2e R=SCHF₂

7665 R=Br, R₁=R₂=CH₃; 7774 R=F, R₁=R₂=CH₃; 7926 R=OCH₃, R₁=R₂=CH₃;

10

7928 R=CH(CH₃)₂, R₁=R₂=CH₃; 9003 R=F, R₁=CH₃, R₂=C₆H₅;

9196 R=SCHF₂, R₁=CH₃, R₂=C₆H₅; 9197 R=SCHF₂, R₁=R₂=CH₃.

N-арил-2-[(4-аміно-4H-1,2,4-триазол-3-іл)тіо]ацетаміди були отримані взаємодією 4-аміно-1,2,4-триазоліл-3-тіола із N-арил-2-хлорацетамідами.

Приклади конкретного виконання.

15

Приклад 1. Загальний метод синтезу похідних N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамідів.

Стадія 1. N-арил-2-[(4-аміно-4H-1,2,4-триазол-3-іл)тіо]ацетаміди 2 були отримані взаємодією 4-аміно-1,2,4-триазоліл-3-тіолу [4] із N-арил-2-хлор-ацетамідами за методом [5].

20

Стадія 2. N-(4-бромфеніл)-2-(6,8-диметил[1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамід (сполука 7665) одержаний додаванням до розчину 3,28 г (0,01 моля) N-(4-бромфеніл)-2-[(4-аміно-4H-1,2,4-триазол-3-іл)тіо]ацетаміду 2a у 30 мл оцтової кислоти 1,00 г (0,01 моля) пентан-2,4-діону, після чого суміш кип'яють протягом 3-х год. Після проходження реакції суміш охолоджують та виливають у воду. Осад продукту, що випав, відфільтровують та промивають ізо-пропанолом. (Фізико-хімічні та спектральні характеристики синтезованих сполук представлени в таблицях 2 та 3).

25

N-(4-фторофеніл)-2-(6,8-диметил[1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)-ацетамід (сполука 7774) одержаний аналогічно сполуці 7665 з 2,67 г (0,01 моля) N-(4-фторофеніл)-2-[(4-аміно-4H-1,2,4-триазол-3-іл)тіо]ацетаміду 2b та 1,00 г (0,01 моля) пентан-2,4-діону.

N-(4-метоксифеніл)-2-(6,8-диметил[1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамід (сполука 7926) одержаний аналогічно сполуці 7665 з 2,79 г (0,01 моля) N-(4-метоксифеніл)-2-[(4-аміно-4Н-1,2,4-триазол-3-іл)тіо]ацетаміду 2с та 1,00 г (0,01 моля) пентан-2,4-діону.

5 N-(4-ізопропілфеніл)-2-(6,8-диметил[1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамід (сполука 7928) одержаний аналогічно сполуці 7665 з 2,91 г (0,01 моля) N-(4-ізопропілфеніл)-2-[(4-аміно-4Н-1,2,4-триазол-3-іл)тіо]ацетаміду 2d та 1,00 г (0,01 моля) пентан-2,4-діону.

N-(4-фторофеніл)-2-(8-метил-6-феніл-[1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамід (сполука 9003) одержаний аналогічно сполуці 7665 з 2,67 г (0,01 моля) N-(4-фторофеніл)-2-[(4-аміно-4Н-1,2,4-триазол-3-іл)тіо]ацетаміду 2b та 1,62 г (0,01 моля) 1-фенілбутан-1,3-діону.

10 N-{4-[(дифторометил)тіо]феніл}-2-(8-метил-6-феніл-[1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамід (сполука 9196) одержаний аналогічно сполуці 7665 з 3,31 г (0,01 моля) N-{4-[(дифторометил)тіо]феніл}-2-[(4-аміно-4Н-1,2,4-триазол-3-іл)тіо]ацетаміду 2e та 1,62 г (0,01 моля) 1-фенілбутан-1,3-діону.

15 N-{4-[(дифторометил)тіо]феніл}-2-(6,8-диметил[1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамід (сполука 9197) одержаний аналогічно сполуці 7665 з 3,31г (0,01 моля) N-{4-[(дифторометил)тіо]феніл}-2-[(4-аміно-4Н-1,2,4-триазол-3-іл)тіо]ацетаміду 2e та 1,00 г (0,01 моля) пентан-2,4-діону.

Таблиця 2

Виходи, температури топлення та дані елементного аналізу N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамідів.

Сполука	Вихід %	Т. топ. °С	Знайдено, N, %	Брутто-формула	Вирахувано, N, %
7665	75	176-178	17,7	C ₁₅ H ₁₄ N ₅ OSBr	17,9
7774	64	172-174	21,0	C ₁₅ H ₁₄ N ₅ OSF	21,1
7926	78	192-194	20,0	C ₁₆ H ₁₇ N ₅ O ₂ S	20,4
7928	73	164-166	19,6	C ₁₈ H ₂₁ N ₅ OS	19,7
9003	67	187-189	15,2	C ₂₁ H ₁₇ N ₅ OS ₂ F ₂	15,3
9196	72	161-163	17,7	C ₂₀ H ₁₆ N ₅ OSF	17,8
9197	60	138-140	17,6	C ₁₆ H ₁₅ N ₅ OS ₂ F ₂	17,7

Таблиця 3

Спектри ЯМР ¹H N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-*b*]піридазин-3-ілтіо)ацетамідів

Сполука	CH ₃ с	SCH ₂ с	CH с	NH с	Ароматичні протони та замісники
5 766	2,47 2,55	4,22	7,11	10,45	7,30-7,81 (м, 4Н, Ph)
4 777	2,47 2,55	4,23	7,Н	10,49	7,48 та 7,72 (д-д, 4Н, C ₆ H ₄)
6 792	2,47 2,55	4,19	7,10	10,12	6,85 та 7,42 (д-д, 4Н, C ₆ H ₄); 3,49 (с, 3Н, ОСН ₃)
8 792	2,54 2,55	4,19	7,19	10,41	7,10 та 7,43 (д-д, 4Н, C ₆ H ₄); 1,11 (д, 3Н, СН ₃); 1,2(д, 3Н, СН ₃); 2,70-2,91 (м, 1Н, СН),
3 900	2,60	4,27		10,40	7,13-8,39 (м, 10Н, аром.)
6 919	2,59	4,30		10,59	7.20-8.39 (м, 11Н, аром.)
7 919	2,45 2,55	4,20	7,09	10,50	7,48 та 7,61 (д-д, 4Н, C ₆ H ₄); 7,39 (с, 1Н, СН)

20

Приклад 2

Гостру токсичність всіх варіантів заявлених сполук визначали на інтактних білих мишах масою 18-24 г по 5 тварин у серії. Всі варіанти сполук вводили у вигляді 3 % водної суспензії, яку стабілізували твіном-80, внутрішньоочередово. Середньосмертельні дози (ЛД₅₀) розраховували за методом Кербера. Всі заявлені сполуки є практично не токсичними (ЛД₅₀=2250-2500 мг/кг). Для сполуки порівняння - ламотриджину ЛД₅₀=650 мг/кг [2].

25

Вивчення протисудомної активності заявлених сполук проводили на безпородних білих щурах вагою 180-220 г (по 6 тварин в кожній групі) на моделі аудіогенних судом. Піддослідні тварини попередньо були відібрані за рівнем судомної готовності. Відбір тварин здійснювали у металевій камері розміром 80×40×30 см з кришкою з прозорого оргскла. Як звуковий подразник використовували електричний дзвінок з тривалістю звучання 120 с. Гучність на рівні підлоги камери становила 96 дБ.

Реакцію тварин оцінювали в балах за наступною шкалою:

0 балів - відсутність рухливого збудження та судомної реакції

1 бал - здригання та незначна бігова реакція;

2 бали - виражена бігова реакція з наступним падінням на бік та клонічними судомами

3 бали - клоніко-тонічна екстензія

4 бали - судомний напад з тонічним напруженням усієї мускулатури.

3 тестованих тварин групи сформовані наступним чином: контрольна група - тварини з високим порогом аудіогенних судом (0 балів) та 2 група - тварини з яскраво вираженою епілептиформною реакцією і відповідно високою аудіогенною судомною готовністю (3-4 бали).

Досліджувані речовини вводили внутрішньошлунково через зонд у вигляді тонкої водної суспензії, солюбілізованої твіном-80 за 30 хвилин у розрахунку 50,0 мг на 1 кг маси тіла. Тваринам контрольної групи вводили по 0,3 мл ізотонічний розчин натрію хлориду. Рівень протисудомної активності оцінювали за наведеними вище балами через 1, 2, 3 та 4 години.

Протисудомну активність заявлених сполук порівнювали з активністю ламотриджину, який вводили аналогічно. Результати досліджень наведені у таблиці 1.

Список посилань:

1. Antiepileptic drugs/ editors, Rene H. Levy, Richard H. Mattson, Brian S. Meldrum: - Reven Press, ltd, New York, 1995.-1185 p. - P. 877.

2. Гусев Е. И., Гурд Г. С. Ламиктал в лечении больных эпилепсией // Эпилепсия. - М.: Всероссийское об-во неврологов, 1994.

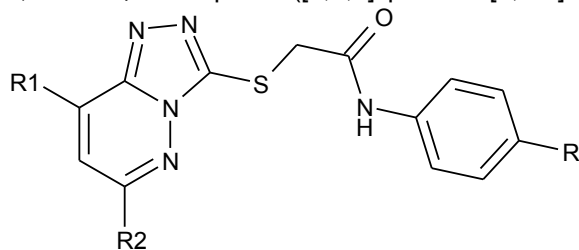
3. Машковский М. Д. Лекарственные средства 15-е изд. - М.: Новая Волна, 2005. - С. 40-41. ISBN 5-7864-0203-7

4. Синтезы гетероциклических соединений. - Ереван, 1964, Вып. 6. - С. 42.

5. Демченко А. М., Янченко В. О., Шатиркіна Т.В., Лозинський М.О. Синтез і властивості похідних 4Н-1,2,4-триазоліл-3-тіолу. // Фарм. журнал. - 2003. - №2. - С. 57-60.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

6,8-Заміщені N-арил-2-([1,2,4]триазоло[4,3-b]піридазин-3-ілтіо)ацетаміди,

де R=Br, F, OCH₃, CH(CH₃)₂, SCHF₂;

R₁, R₂=CH₃, Ph,

що проявляють протисудомну активність.

Комп'ютерна верстка І. Скворцова

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601